

Międzynarodowa Konferencja Opieki Długoterminowej organizowana przez Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych S.A. to coroczne prestiżowe spotkania w gronie profesjonalistów, działających na rzecz przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych, której tradycja sięga 1998 roku. Od tego czasu to międzynarodowe wydarzenie organizowane jest co roku we wrześniu skupiając pielęgniarki, rehabilitantów, pracowników socjalnych, pracowników terapeutycznych oraz osoby zarządzające instytucjami opieki długoterminowej i pomocy społecznej.

W tym roku w dniach 17 – 19 września odbyła się XVI edycja Konferencji, której temat przewodni brzmiał: **„Działania terapeutyczne w opiece długoterminowej”**. Komitetowi Naukowemu Konferencji przewodniczył prof. Piotr Błędowski a patronat merytoryczny objęło Polskie Towarzystwo Gerontologiczne oraz European Association for Directors and Providers of Long-Term Care Services for the Elderly E.D.E. W Konferencji uczestniczyło blisko 1000 osób z 21 krajów – przedstawiciele zakładów opieki długoterminowej i domów pomocy społecznej – kadry menedżerskiej i personelu medycznego. Inauguracja nastąpiła w Operze Nova w Bydgoszczy. Uroczystą galę rozpoczął przemową Pan Jarosław Józefowicz - Prezesa TZMO SA.

W ramach tegorocznej Konferencji dużo uwagi poświęcono bólowi, głównie fizycznemu. Ból to jednak nie tylko sfera ciała, ale także psychika i duch człowieka. Ciekawym wprowadzeniem w tę tematykę był wykład inauguracyjny wygłoszony na deskach opery przez Pana prof. Leona Drobnika.

Po części oficjalnej goście wysłuchali specjalnego koncertu w wykonaniu artystów Opery Nova. W trakcie ponad godzinowego występu nie zabrakło słynnych arii operowych, fragmentów znanych musicali czy motywów kinowych hitów, które spowodowały, że uczestnicy Konferencji oraz zaproszeni goście zostali zabrani w muzyczną podróż dookoła świata.

Na zakończenie tego niezwykle magicznego wieczoru odbył się pokaz laserowy prezentowany na "Wyspie Młyńskiej" obok Opery Nova.

Sesje Naukowe w Toruniu

Od 18 do 19 września trwały sesje naukowe, które odbywały się w salach konferencyjnych Hotelu Copernicus w Toruniu.

I sesja poświęcona leczeniu bólu rozpoczęła się już o godz. 9.00 pod przewodnictwem Pani prof. Krystyny de Walden-Gałuszko, która wygłosiła zarazem pierwszy wykład *"Problemy bólu u osób z zaburzeniami psychicznymi"*. Po Pani profesor głos zabrał dr Piotr Tederko mówiący o *"Niefarmakologicznych metodach leczenia bólu u pacjentów przewlekle chorych z ograniczoną świadomością będących pod opieką placówek opieki*

długoterminowej". Ciekawy wykład wygłosiła prof. Patricia Schofield zatytułowany "Ocena bólu oraz radzenie sobie z nim u osób starszych". Na koniec I sesji wystąpił ks. dr Piotr Krakowiak, który traktował o "Bólu duchowym jako istotnym elemencie cierpienia totalnego".

Równolegle do sesji I odbył się **panel dyskusyjny** dla kadry zarządzającej domami pomocy społecznej pt. "DPS - dom czy instytucja". Prowadzącym panel był prof. Piotr Błędowski. W panelu w charakterze współtworzących debatę byli: Senator Mieczysław Augustyn, Ryszard Bartoszek, Zuzanna Grabusińska, Renata Lapsz oraz Zbigniew Polowczyk.

Dyskusja toczyła się wokół zmian zarówno w otoczeniu domów pomocy społecznej, jak w samych domach pomocy społecznej, gdyż rodzi to wiele pytań o losy tej formy pomocy. Czy wypracowane i wdrożone standardy świadczonych usług okażą się wystarczające do zachowania ich obecnej struktury, sposobu i zakresu funkcjonowania? Czy jest to dopiero początek przemian? Obserwując trendy zmian systemów opieki nad osobami niesamodzielnymi w innych państwach europejskich, pojawiają się także wątpliwości czy wdrożone do tej pory zmiany są wystarczające, aby domy mogły funkcjonować w obecnej postaci i sprostać współczesnym wymaganiom. Kolejna wątpliwość związana jest z ewentualnym dalszym standaryzowaniem usług i rozwijaniem sieci usług całodobowych przez osoby fizyczne w ramach działalności gospodarczej. Nie sposób nie zauważyć również, iż obok domów pomocy społecznej wzrasta sektor prywatnych domów, działających w oparciu o przepisy działalności gospodarczej, które stają się konkurencją dla domów prowadzonych przez samorządy terytorialne lub na ich zlecenie.

II sesja zatytułowana była: "Nowoczesne metody diagnozowania, leczenia i postępowania terapeutycznego u pacjentów z uszkodzeniami mózgu". Tej sesji przewodniczyła dr Małgorzata Świerkocka, która jako pierwsza wygłosiła wykład "Zaburzenia przytomności - rodzaje i przyczyny". Na temat klinicznych i paraklinicznych sposobów diagnostyki pacjentów, z którymi nie można nawiązać kontaktu opowiadała dr Athena Demertzi z Belgii. Także z Belgii pochodziła ostatnia prelegentka tej sesji - Aurore Thibaut mówiąca o leczeniu pacjentów z zaburzeniami świadomości.

Sesji III poświęconej wyzwaniom i rozwiązaniom w zarządzaniu placówkami opieki długoterminowej przewodniczył prof. Piotr Błędowski. Pani Ann Catrin Ronnqvist ze Szwecji rozpoczęła tę sesję od wykładu na temat nowych pokoleń przebywających w domach pomocy społecznej, a co za tym idzie nowych wyzwań, z którymi są skonfrontowani pracownicy różnych instytucji opieki długoterminowej. Następnie przedstawiono problemy zarządzania opieką długoterminową z perspektywy: *zakładu opiekuńczo-leczniczego - prelegentem była Pani Barbara Kaczmarska, *pomocy środowiskowej - głos zabrała Pani dr Ewa Flaszyńska, *domu pomocy społecznej - o czym mówił Pan Marian Martenka Sesję III zakończył Pan Marcin Zawadzki przedstawiający System Zarządzania Indywidualnymi Planami Opieki (SZIPO) - czyli informatyczny system wspierający organizację pracy, jakość opieki oraz bezpieczeństwo pacjenta w ośrodkach MEDI-system.

Sesja IV polegająca na przedstawieniu dobrych praktyk w opiece nad pacjentami z chorobami otępiennymi kończyła spotkanie naukowe zaplanowane na ten dzień. Przewodzącą tę sesję był prof. Tadeusz Parnowski. O nieznanym w Polsce formie

opieki i pomocy nad osobami z demencją w lokalnych wspólnotach mieszkaniowych

mówiła pochodząca z Francji, a na stałe mieszkająca w Niemczech Pani Claire Dèsenfant.

Pani Grażyna Bokłaho omówiła terapie nefarmakologiczne w opiece długoterminowej na

przykładzie Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku. O wykorzystaniu terapeutycznego

ogrodu zimowego w pracy z pacjentami otępiennymi opowiadał pan Aleksander Kolański.

O metodach pracy z osobami z demencją w swojej placówce opieki długoterminowej

Aprupers Birojs na Łotwie opowiadała Ina Iszy. Olga Wygowska swoim wystąpieniem na

temat nefarmakologicznych metod leczenia demencji w Nowosybirsku oraz Anna Sztrom

mówiąca o utrzymaniu umiejętności pacjenta z demencją zakończyły sesję dobrych praktyk.

Dnia 19 września 2013 roku o godz. 10.00 rozpoczęła się ostatnia **V sesja** Międzynarodowej Konferencji Opieki Długoterminowej pt. *"Unijna perspektywa w polskiej opiece długoterminowej"*, która przybliżyła uczestnikom kwestie dotacji i specjalnych mechanizmów finansowych. Sesji V przewodniczyła dr Elżbieta Szałkiewicz, która omawiała kierunki rozwoju opieki długoterminowej w Unii Europejskiej. Ewelina Wiszniewska Naczelnik Wydziału Strategii i Monitorowania Programów Pomocowych w Departamencie Funduszy Europejskich w Ministerstwie Zdrowia mówiła o dostosowaniu opieki zdrowotnej w celu sprostania potrzebom szybko rosnącej populacji osób przewlekle chorych, niesamodzielnych i osób starszych w kontekście wsparcia

finansowego Funduszy Norweskich. Sesję V kończył Pan Krzysztof Górski Naczelnik Wydziału Instytucji wdrażającej POKL Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Zdrowia, który omawiał opiekę długoterminową i opiekę nad osobami starszymi w perspektywie finansowej Funduszy Strukturalnych na lata 2014 – 2020.

Założenia kierunków wsparcia sektora ochrony zdrowia w przyszłej perspektywie finansowej zgodnie z projektem założeń przyszłej perspektywy, sektor ochrony zdrowia będzie wspierany zarówno ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, jak i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Istotny jest również fakt, iż zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa przedsięwzięcia dedykowane dla sektora ochrony zdrowia będą finansowane zarówno z programów centralnych, jak i regionalnych. W myśl projektów dokumentów programowych opieka długoterminowa i opieka nad osobami starszymi będą wspierane w sposób **bezpośredni lub pośredni** poprzez realizację takich typów projektu jak:

- **wsparcie projektów infrastrukturalnych**, ramach tego typu narzędzia, wspierane będą oddziały oraz inne jednostki organizacyjne szpitali udzielające świadczeń zdrowotnych stacjonarnych i całodobowych w szczególności poprzez finansowanie prac budowlanych i wyposażenia podmiotów leczniczych służących ich dostosowaniu do zmieniających się warunków demograficznych i epidemiologicznych.

- **wdrożenie rozwiązań skierowanych na potrzeby osób starszych**, w ramach przedmiotowego narzędzia wspierane będą projekty przyczyniające się do rozwoju form opieki nad osobami starszymi m.in. poprzez pilotażowe:

- opracowanie standardu dla dziennego domu opieki medycznej nad osobami starszymi;
- wsparcie działalności dziennych domów opieki nad osobami starszymi;
- szkolenia dla opiekunów (członków rodzin) w zakresie opieki nad osobami starszymi;
- przygotowanie i tworzenie wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego, połączone z doradztwem w doborze sprzętu, treningami samoobsługi wypożyczonego sprzętu oraz przygotowaniu warunków do opieki domowej;
- wsparcie projektów teleopieki, czyli doradztwa telefonicznego i bezpośredniej pomocy (lekarzy, pielęgniarek i opiekunów medycznych) na wezwanie w szczególnej sytuacji;
- szkolenia oraz doradztwo w zakresie dostosowania szpitali/oddziałów do odpowiedniego standardu hospitalizacji osób starszych.

- **działania pro jakościowe** dedykowane podmiotom wykonującym działalność leczniczą, w szczególności w celu dostosowania podmiotów leczniczych do zmieniających się warunków epidemiologiczno-demograficznych;

- **poprawa systemu monitorowania potrzeb zdrowotnych** (poprawa jakości danych oraz stworzenie narzędzi analitycznych do prognozowania chorobowości, zapotrzebowania na kadry medyczne, infrastrukturę oraz identyfikację „białych plam” w opiece zdrowotnej);

- **wsparcie systemu kształcenia przed i podyplomowego lekarzy poprzez umożliwienie realizacji programów rozwojowych dla uczelni medycznych;**

- **wsparcie kształcenia przed i podyplomowego pielęgniarek** poprzez m.in. poprawę praktycznego kształcenia w zawodzie, dofinansowanie specjalizacji, kursów specjalistycznych oraz kwalifikacyjnych, w szczególności związanych z problematyką starzejącego się społeczeństwa oraz schorzeniami będącymi głównymi przyczynami dezaktywizacji zawodowej;

- **doskonalenie zawodowe pracowników innych zawodów medycznych**, w tym m.in. fizjoterapeutów, opiekunów medycznych, diagnostów laboratoryjnych etc. Ostateczna lista typów projektów, które będą mogły uzyskać wsparcie, jak również skala środków dedykowanych dla ochrony zdrowia w latach 2014-2020 z funduszy strukturalnych, będą zależały od wyników negocjacji z Komisją Europejską.

Wydarzenia towarzyszące Konferencji

W trakcie Konferencji menedżerowie instytucji opieki długoterminowej mogli wziąć udział w specjalnie dla nich zorganizowanych 2- godzinnych warsztatach „Anatomia konfliktu – w poszukiwaniu porozumienia.” Były to bardzo ciekawe zajęcia, wymagające dużego zaangażowania ze strony uczestników warsztatów.

Opracowanie:

Beata Guzak

Mariola Sybilska

Beata Wojciechowska

